

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autorky: Eliška Kašperanová

Název práce: Proměna přístupu KSČM k evropské integraci

Eliška Kašperanová se ve své práci zabývá Komunistickou stranou Čech a Moravy (KSČM) a jejím postojem k evropské integraci. Zcela konkrétně si autorka klade za cíl „osvětlit vztah Komunistické strany Čech a Moravy k evropské integraci“ (str. 21). Jako teoretický rámec zvolila autorka teorii, resp. teorie euroskepticismu, se kterými čtenáře seznamuje v první části práce. K tomu přidává i stručné představení KSČM. Následuje metodologická kapitola, která obsahuje detailní postup tematické analýzy, kterou si autorka zvolila. V druhé části práce se autorka zaměřuje na prezentaci výsledků své analýzy. Na základě identifikovaných témat Eliška Kašperanová představuje, jak se k nim KSČM v průběhu uplynulých více než dvaceti letech stavěla a zda došlo k výrazným proměnám v rámci postojů KSČM k daným tématům.

Autorka si vybrala téma, které patří k atraktivním a v českém prostředí i často zpracovávaným tématům. Vzhledem k budoucnosti evropské integrace a postojům českých politických stran zastoupených v Evropském parlamentě, resp. v Poslanecké sněmovně ČR k evropské integraci, se jedná o téma aktuální a důležité. Aby autorka originálně přispěla do diskuse o českých politických stranách a jejich postojích k evropské integraci, zaměřuje se na vývoj, resp. proměny v postojích KSČM od roku 1998 do současnosti (poslední volby do EP, které proběhly roku 2019). Z první části práce však není zcela jasné, co bude cílem práce. Autorka nejdříve hovoří o vývoji postojů a otázce, zda jsou tyto postoje negativní (str. 1), poté už píše o proměně celkového smýšlení KSČM o evropské integraci (str. 2) a nakonec o snaze u vybraných témat určit typ euroskepticismu a jeho případný vývoj (str. 21). Byť se může zdát, že se nejedná o velký rozpor, každá formulace má své specifické konsekvence, co se postupu analýzy týče. Je rozhodně potřeba ocenit detailní popis metodologie práce, byť k němu mám několik výhrad (viz dále v textu). Autorka se nakonec zaměřuje na určení témat, které se v programech KSČM objevují a snaží se je identifikovat s některým z typů euroskepticismu. Zde se nabízí otázka, co nám toto sdělení říká? Co to znamená? Je důležité, zda je KSČM identifikovatelná s měkkým nebo tvrdým euroskepticismem apod.? Krom toho je zde patrné, že autorka v rámci teoretické kapitoly spíše jednotlivé teorie shrnuje, než že by s nimi pracovala kriticky, resp. tvůrčím způsobem., tj. tak aby své výsledky dokázala přesvědčivě zformulovat za využití nastíněného teoretického rámce. Zcela konkrétně tím mám na mysli, že autorka ve své analýze a závěru vůbec nepracuje s tím, že představené teorie používají velmi odlišná definiční kritéria, např. typologie P. Taggarta a A. Szczerbiaka a typologie S. Riishøje, což vede k tomu, že některá autorkou identifikovaná témata mohou být sama o sobě jedním z typů, které představuje S. Riishøj a zároveň je u nich možné identifikovat „míru přístupu“ ve vztahu k integraci (podle typologie P. Taggarta a A. Szczerbiaka). Ve vztahu k metodologii je klíčová otázka, jaký postup autorka volí, tj. jak generuje „kódy“, které následně transformuje do témat. V této části se autorka, zdá se, velmi inspirovala pojetím levicové kritiky evropské integrace (str. 16-18), což otevírá otázku, do jaké míry se jedná o generování témat z dat, či hledání předdefinovaných témat v datové souboru (viz „*Inductive vs theoretical thematic analysis*“ Braun a Clarke 2006: 12). Oba postupy se používají, ale každý generuje jiné výsledky a vyžaduje jiný postup. Rovněž otázkou je, jak byla témata identifikována, neboť uvedený příklad a následně zmíněný postup (prohledávání textu pro klíčová slova) ukazují, že autorka téma identifikuje na základě explicitně použitého výrazu/pojmu, např. (autorkou prezentovaný pojem) byrokracie. Jde o to, že téma byrokracie může v textu být, aniž by bylo použito slovo „byrokracie“ (zde se navíc projev vliv „levicové kritiky“). Posledním bodem k metodologické části je otázka „definování a pojmenování témat“, které se částečně kryje se samotnými výsledky, resp. není zcela jasné, jakou „definování a pojmenování témat“ hraje roli, neboť to je v podstatě krok analýzy, který generuje samotná témata, tj. nelze v jedné kapitole říci „bez kontextu“ co je dané téma,

a v další kapitole psát o tom, jak se tato témata vyvíjela v rámci analyzovaných dokumentů. Toto není možné oddělit, přinejmenším ne tak jak je učiněno v textu.

Předložená práce je z hlediska obsahu i zpracování v souladu s obvyklými standardy kladenými Katedrou politologie FF UHK na bakalářské práce. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení C.

Datum a místo

Podpis: